

Huvudman

Sandvikens kommun
medborgarservice@sandviken.se

Beslut

Datum 2026-06-18

Dnr 2026:2224

Sida **1 (9)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Björksätraskolan i Sandvikens kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sandvikens kommun att senast den **5 oktober 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra anpassningar och särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Sandvikens kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Sandvikens kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar och särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 28 september 2026 informera samtliga lärare och elevhälsans personal om skollagens krav kring extra anpassningar, när skolpersonal ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd och skolans rutiner för detta. Inkom med en redogörelse i samband med redovisning av vidtagna åtgärder för när och hur informationen har förmedlats (2 kap 34 a § och 3 kap. 5 och 7 § skollagen).
2. Se till att alla lärare och skolpersonal anmäler till rektorn om en elev, trots extra anpassningar, befaras inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning som minst ska uppfyllas. Se vidare till att rektorn, för varje anmälan om behov av särskilt stöd, eller den rektorn har delegerat uppgiften att ta emot anmälningar till, och för anmälningar som inkommit men där utredning ännu inte påbörjats, startar en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden från 18 juni 2026 till och med den 28 september 2026. Rektorn ska även dokumentera datum för när anmälan respektive elev har inkommit, samt för vilket datum en

utredning av särskilt stöd har startats för respektive elev (3 kap 7 § skollagen).

3. Se till att det av ett åtgärdsprogram framgår behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Se även till att det av åtgärdsprogrammen framgår vem som är ansvarig för utvärdering, respektive uppföljning och när den ska ske. Huvudmannen ska, om det finns, i samband med redovisningen inkomma med samtliga åtgärdsprogram som beslutats under perioden från 18 juni 2026 till och med den 28 september 2026 (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen).
4. Se till att det i samtliga beslut om anpassad studiegång framgår vilka avvikelser som görs från den timplan, de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen samt motivering för sådana avvikelser. Huvudmannen ska, om det finns, i samband med redovisning inkomma med de beslut om anpassad studiegång som beslutats under perioden från datum för detta beslut till och med den 28 september 2026 (3 kap. 12 § skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:2224) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån våren 2026 inlett en tillsyn av Björksätraskolan i Sandvikens kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Björksätraskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar, särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 14 april 2026 och 24 april 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygskataloger och skolans rutiner kring arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Lärare uppger i intervju att ett stort antal elever på skolan har behov av extra anpassningar och att de genomför anpassningar på gruppnivå, men att lärarna inte har möjlighet att ge alla elever de individuella extra anpassningar som eleverna har behov av. Extra anpassningar som används är exempelvis bildstöd, längre provtid för vissa elever, enklare ställda frågor, samt tillgång till hörselkåpor och skärmar. Framför allt är det extra anpassningar i form av mindre sammanhang och en-till-en stöd som lärare på samtliga stadier uppger att de inte kan ge alla elever, även om det finns behov av det. Vissa lärare uppger vidare att det råder en oklarhet kring vad som är en extra anpassning.

Även rektorn och elevhälsan uppger att lärarna inte upplever sig kunna ge alla elever de extra anpassningar som de har behov av. Det framkommer vidare att lärare utvärderar sina extra anpassningar tillsammans med speciallärare.

Anmälan om behov av särskilt stöd

Av de betygskataloger och dokumentation Skolinspektionen mottagit framgår att det finns flera elever som trots extra anpassningar och ett flertal F i två på varandra följande terminer inte ha anmälts till rektorn för utredning om särskilt stöd. Lärare uppger att de inte vet varför vissa av eleverna inte är anmälda. Rektorn uppger dock i intervju att flera av de elever som Skolinspektionen ger exempel på har anmälts och är föremål för insatser. Representanter för elevhälsan för högstadiet på skolan uppger vidare att även klasskonferenser är ett forum som använts för att identifiera vilka elever som behöver utredas för särskilt stöd, då samtliga elevers studieresultat i årskurs 7–9 går igenom på klasskonferenserna. På

klasskonferenserna deltar vanligen undervisande lärare, specialpedagog och biträdande rektor. För årskurser F-6 har skolan elevhälsomöten två gånger per termin, som är ett forum där bland annat elever som inte når kriterierna för bedömning identifieras. Skolinspektionen har vidare i mottagna betygskataloger identifierat åtminstone fem elever i klasserna 7-9 med ett flertal F som inte anmälts till rektorn för särskilt stöd, trots att de tagits upp på klasskonferenser. Av skolans rutindokument framgår att när en extra anpassning inte fungerar eller ger önskad effekt ska läraren först intensifiera eller revidera den extra anpassningen. Om inte det ger önskad effekt ska läraren enligt rutindokumentet anmäla elever för utredning om särskilt stöd. Såväl lärare som representanter för elevhälsan uppger i intervju att det inte finns någon gemensam överenskommelse på skolan gällande hur lång tid en lärare ska arbeta med att intensifiera och revidera en extra anpassning innan eleven anmäls till rektorn för särskilt stöd. En representant för elevhälsan uppger att det ibland kan vara otydligt vad en intensifiering av en extra anpassning kan vara. Rutinerna för hur lärare ska anmäla en elev till rektorn för särskilt stöd skiljer sig mellan årskurserna F-6 och 7-9, där lärare som undervisar i årskurserna F-6 ska använda sig av en blankett från skolans intranät, medan lärare som undervisar i årskurserna 7-9 ska anmäla eleven till "öppet EHT".

Starta utredning om behov av särskilt stöd

Såväl lärare i årskurser 4-6 och 7-9 uppger i intervju att det förekommer att elever som de anmält för utredning om särskilt stöd bollas tillbaka till läraren från "öppet EHT" med beskedet att läraren ska fortsätta ge extra anpassningar, i stället för att starta en utredning om särskilt stöd. Lärare uppger att detta ibland sker trots att de bedömer att alla extra anpassningar provats och läraren sett att anpassningarna inte ger effekt. Rektorn uppger att elevhälsan ibland ser att lärare inte provat alla extra anpassningar och därför bollar elever tillbaka. Representanter för elevhälsan uppger också att tiderna för "öppet EHT" ibland blir fulltecknade och att det därför kan dröja flera veckor innan en elev tas upp där. I intervju med representanter för elevhälsan uppger att inte alla elever med F anmäls, samt att det finns fler elever på skolan som är i behov av åtgärdsprogram än de antal åtgärdsprogram som finns i nuläget

Av intervjuer med lärare, elevhälsans representanter och rektorn framgår att det sker samråd mellan lärare och elevhälsa då en elev på skolan utreds för särskilt stöd.

Åtgärdsprogram

Skolinspektionen har i samband med tillsynen tagit del av utredning om behov av särskilt stöd och åtgärdsprogram för tio elever. Rektorn uppger att hon efter varje utredning fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram, eller i vissa fall inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Vidare att eleven och

elevens vårdnadshavare ges möjlighet att medverka vid utarbetandet av åtgärdsprogrammet och informeras även om möjligheten att överklaga åtgärdsprogrammet. Av åtgärdsprogrammen framgår samtidigt att de inte är utformade på ett enhetligt sätt. I ett av åtgärdsprogrammen anges datum för uppföljning, medan det inte anges datum för utvärdering. I två av åtgärdsprogrammen anges datum för såväl uppföljning som utvärdering, medan det i sju av åtgärdsprogrammen endast anges datum för utvärdering. I samtliga åtgärdsprogram anges vem som är ansvarig för uppföljning och/eller utvärdering av åtgärdsprogrammet och i samtliga åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av anges en biträdande rektor eller en specialpedagog som ansvarig. Lärare och representanter för elevhälsan uppger samtidigt i intervju att det är läraren som är ansvarig för att utvärdera ett åtgärdsprogram. I skolans rutindokument för arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram anges att uppföljning görs av den ansvariga personalen.

Av de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av framgår vidare att elevens behov respektive åtgärder för att tillgodose dessa inte alltid anges. I tre av åtgärdsprogrammen saknas uppgifter om elevens behov, medan två av åtgärdsprogrammen innehåller identiska formuleringar gällande behov och åtgärder.

Av den informationsinhämtning som Skolinspektionen tagit del av framgår att det vid skolenheten finns sammanlagt 31 beslut om anpassad studiegång. Skolinspektionen har tagit del av fem beslut av anpassad studiegång och av vilka det framgår att det finns skillnader mellan dessa. I ett av besluten om anpassad studiegång anges vilka tider eleven ska vara i skolan, vilket ger till en följd att det saknas information om vilka ämnen, eller i vilken omfattning ett ämne eller ämnen anpassas bort. I ett annat beslut anges att eleven endast ska delta i lektionerna i ett ämne, medan övriga ämnen anpassas bort. Det framgår inte tydligt under vilken tidsperiod denna anpassning ska råda.

Rektorn uppger även att innan en elev placeras i särskild undervisningsgrupp provar skolan andra alternativ och särskilt stöd, ofta ges eleven först anpassad studiegång.

Rättslig reglering

Extra anpassningar

Om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra

anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen).

Anmälan och utredning om behov av särskilt stöd

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Åtgärdsprogram

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §, eller i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till (3 kap. 11 § skollagen). Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan, specialskolan och sameskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program.

Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (3 kap. §12 skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar inledningsvis att det av utredningen inte framgår annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav att samråd med elevhälsan sker vid utredning om särskilt stöd, beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram samt beslut om särskild undervisningsgrupp. Det samma gäller för att elev och vårdnadshavare ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar. Skolinspektionen bedömer dock att det finns brister i skolenhetens arbete med att ge extra anpassningar, att anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd samt beslut om anpassad studiegång

Extra anpassningar

Av utredningen i ärendet framgår att lärarna arbetar med extra anpassningar, men att det finns elever som inte ges de individuella extra anpassningar som de är i behov av, vilket är en brist.

Anmälan och utredning om behov av särskilt stöd

Utredningen visar att det finns elever som trots extra anpassningar inte når betygskriterier i minst två på varandra följande terminer som inte har anmälts till rektorn för utredning av särskilt stöd. Visserligen uppger rektorn att flera av eleverna som anges har anmälts men att det inte påverkar Skolinspektionens bedömning om att inte alla elever anmäls för utredning av särskilt stöd som är i behov av det stödet.

Utredningen visar vidare att det råder otydlighet hos lärare och elevhälsa gällande hur länge en lärare ska intensifiera eller revidera en extra anpassning innan en anmälan om särskilt stöd beaktas. Detta leder till att lärare anmäler elever för utredning om särskilt stöd, men i praktiken beaktas inte lärarens anmälan. Detta leder vidare till att det finns elever som i stället för att utredas för särskilt stöd, fortsätter att ges extra anpassningar, trots att läraren bedömer att de extra anpassningarna inte ger önskad effekt. Skollagens reglering ger inte utrymme för att rektorn, eller den rektorn delegerar uppgiften till, gör en individuell bedömning om en utredning om särskilt stöd ska starta eller inte starta, efter att en anmälan om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd har inkommit till rektorn. Utredningen kan vara olika omfattande, men rektorn är alltid skyldig att se till att elevens behov av särskilt stöd utreds. Om en elevs behov inte utreds, eller inte utreds skyndsamt, riskerar eleven helt eller i vart fall under en viss tid, bli utan det särskilda stöd som eleven kan ha rätt till. Vidare har skolan klasskonferenser varje termin för alla klasser på

högstadiet då varje elevs studieresultat går igenom under medverkan av undervisande lärare, elevhälsan och biträdande rektor. Av intervju med elevhälsans representanter och med rektorn framgår att även om alla elevers studieresultat går igenom på klasskonferenserna, så startas inte någon utredning om särskilt stöd för alla de elever där det kan befaras att de inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Att inte anmäla och utreda en elev som trots att extra anpassningar givits inom den ordinarie undervisningen befaras inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning som minst ska uppfyllas, är en brist.

Åtgärdsprogram

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i vissa av skolans aktiva åtgärdsprogram som upprättats på skolan. Utredningen visar att elevens behov inte framgår i åtminstone tre av de åtgärdsprogram. Skolinspektionen tagit del av, samt att elevens behov och åtgärder för att tillgodose dessa är identiskt formulerade i två åtgärdsprogram. Vidare framgår i vissa åtgärdsprogram vem som är ansvarig för att utvärdera åtgärdsprogrammet, men inte vem som är ansvarig för att följa upp detsamma, medan det i andra åtgärdsprogram framgår vem som är ansvarig för uppföljning men inte för utvärdering. Att det av ett åtgärdsprogram inte framgår elevens behov och vem som är ansvarig för uppföljning respektive utvärdering är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Sandvikens kommuns verksamhet vid Björksätraskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller för verksamheten och det finns därför skäl att förelägga Sandvikens kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Tony Johansson

Beslutsfattare
Signerat av: Tony Johansson

X

Föredragande

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Åsa Olsson medverkat.